

Agrotehničke i zaštitne mjere u proizvodnji sadnica u rano proljeće

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 27.02.2021 Брой: 2/2021

Glavni štetnici za razdoblje:

Pala sadnica

Lisne uši

Korijenove nematode

Medvjedic

Pala sadnica

Prava pala sadnica

Uzročnici: Phythium, Phytophthora, Rizoctonia, itd.

Simptomi:

Kod gušćih, nježnih sadnica uzgojenih na višoj temperaturi i vlazi, opaža se truljenje stabljike neposredno iznad površine tla ili malo ispod nje;

Uzročnici se javljaju u asocijaciji. Osobito snažno se razmnožavaju u vlažnom tlu bogatom organskom tvari, na temperaturi od oko 25 stupnjeva i nedovoljnoj svjetlosti.

Lažna pala sadnica

Uzrok: Neinfektivni poremećaj

Simptomi:

U području korijenskog vrata i malo iznad njega, stabljika postaje končano tanka i biljka se povija;

Zahvaćena tkiva su suha;

Kroz oštećeno područje mogu prodrijeti saprofitski organizmi;

Javlja se pri visokim temperaturama, suši i pregrijavanju površine tla;

U početku se pojedinačne biljke "odsijeku". Zatim se bolest širi na susjedne biljke, tvoreći nakupine oboljelih biljaka. Kasnije one usahnu i u rasadniku ostaju prazne mrlje;

Pala sadnica može napasti i starije sadnice. Kod njih kora u podnožju stabljike odumire bez zahvaćanja provodnih snopića. Takve sadnice ne uvenu odmah, već prestanu rasti i nakon nekog vremena uvenu i osuše se;

Gušće, prenapredovale i nježne sadnice teže su pogođene palom sadnicom;

Kod paprike šteta od ove bolesti veća je pri visokoj vlažnosti zraka i rastućim temperaturama;

Povećanu osjetljivost na bolest imaju i biljke koje su jednostrano opskrbljene dušikom, osobito kada se uzgajaju uz nedovoljnu svjetlost.

Suzbijanje:

Sjetva sjemena optimalne gustoće;

Dezinfekcija sjemena proizvodom Flowsan FS - 180 ml/100 kg sjemena protiv uzročnika iz tla u rajčici;

Uzgajanje sadnica u dezinfeciranim smjesama gnojivo-tlo;

Za dezinfekciju tla (u odsutnosti biljaka) u čelično-staklenim staklenicima može se koristiti proizvod Nemasol 510 – 8-10 l/ha protiv korijenovih nematoda, uzročnika iz tla i sjemena korova, pri čemu se veća doza primjenjuje tamo gdje prevladavaju uzročnici iz tla. Primjenjuje se pomoću aplikatora s valjanjem, kao i kroz sustave za navodnjavanje kap po kap, nakon čega slijedi valjanje ili pokrivanje polietilenom;

Nakon nicanja u objektima za uzgoj treba održavati optimalnu temperaturu (18-20°C) i vlažnost tla od oko 70% poljskog vodnog kapaciteta;

Navodnjavanje treba provoditi s malim količinama vode kako bi se izbjeglo kratkotrajno preplavlivanje praćeno dugotrajnom sušom;

Razlika između temperature tla i zraka ne smije prelaziti 6-8 °C;

Redovito provjetravanje objekata za uzgoj i zasjenjivanje kada je potrebno;

Preventivni tretmani sadnica mogu se provoditi svakih sedam dana u stadiju kotiledona u povrtnim kulturama s fungicidima na bazi bakra. Po pojavi pale sadnice, oboljele biljke se uklanjaju, nakupine se tretiraju (spaljuju) s 3% otopinom bakrenog sulfata ili amonijevog nitrata, navodnjavanje se smanjuje, a zdrave biljke se tretiraju ovlaštenim sistemskim fungicidima.

Lisne uši – fam. Aphididae

Simptomi:

Kao rezultat hranjenja uzrokuju klorotične pjege i deformaciju listova, zaostajanje u rastu i venuće biljaka;

Onečišćenje lisne površine "medljikom" koju izlučuju lisne uši;

Lisne uši su također vektori opasnih virusnih bolesti.

Suzbijanje:

Po otkrivanju čak i jednog primjerka u rasadnicima sa sadnicama, mora se izvršiti hitan tretman jednim od registriranih sredstava za zaštitu bilja;

Posljednji tretman provodi se neposredno prije presađivanja sadnica na polje;

Uništavanje korovne vegetacije oko i u rasadnicima, koja pruža povoljno okruženje za preživljavanje i izvor virusne infekcije;

Prskanje registriranim afidicidima.

Korijenove nematode – Meloidogyne spp.

Simptomi:

Stvaranje otekline i deformacija na korijenu biljaka, koje se nazivaju žuči;

Poremećen protok sokova u biljkama, smanjeno usvajanje vode i hranjivih tvari iz tla;

U slučaju teške infestacije, rast se odgađa, počinje žutilo i venuće listova;

Pojava simptoma na nadzemnim dijelovima ovisi o gustoći nematoda u tlu i o agroklimatskim uvjetima (temperatura, vlaga, vrsta tla, itd.).

Suzbijanje:

Analiza tla površina namijenjenih za uzgoj sadnica i povrća;

Korištenje otpornih sorti;

Dezinfekcija tla namijenjenog za proizvodnju sadnica registriranim nematodicima protiv korijenovih nematoda u stakleničkom povrću.

Medvjedic – *Grillotalpa grillotalpa*

Simptomi:

Štetnik napada sve povrtne kulture uzgajane u toplicama, staklenicima i na polju. Prezimljavajući pojedinci postaju aktivni u proljeće kada se vrijeme zagrije, a u objektima za uzgoj sadnica mogu se naći već u veljači.

Suzbijanje:

Pravilna obrada tla za uništavanje hodnika i gnijezda medvjedica, kao i za uništavanje njezinih različitih razvojnih stadija;

Korištenje malih površina s vodenim zamkama ukopanima u tlo do gornjeg ruba posude ili razbacivanje hrpa stajskog gnoja, gdje se štetnik nakuplja;

Primjena registriranih gotovih mamaca.

Češnjeva muha – *Suilia lurida*

Šteta:

Ličinka nanosi štetu bušeći u stabljiku, zatim se kreće prema lukovici, gdje nastavlja s hranjenjem;